

forelagte Lovforslag velvilligt og hurtigt; men vi mener ganske vist — som jeg formoder, man ogsaa mener fra anden Side —, at en kort Udvalgsbehandling vil være nødvendig. Derimod mener jeg, at det af Socialdemokratiet fremsatte videregaaende Forslag indeholder Tanker, som det vilde være rigtigere at henskyde til Behandling, naar den Tid kommer, da Revisionen af Arbejdsløshedsloven staar paa Dagsordenen, altsaa ved Begyndelsen af næste Samling. I hvert Fald tror jeg ikke, at det Grundlag, hvorpaa det socialdemokratiske Forslag hviler, vil skaffe det en god Gang gennem Rigsdagen i dette Øjeblik.

Rode: Billederne skifter hurtigt i disse Tider. Vi har kun siddet herinde i to Maaneder af denne Samling, og de Toner, som nu lyder fra Regeringen og fra dens nærmeste Partier, er farvede af en Situation, som ikke i mindste Maade paavirkede de Udtalelser, som fremsattes ved Samlingens Begyndelse, da man enten ikke anede, eller i hvert Fald ikke vilde lade sig paavirke af den. Da talte man, som om det, der truede vort Samfund, var Mangel paa Arbejdsmød, og det, der vilde helbrede Samfundet, var større Produktion. Det, som man den Gang talte om, var Nødvendigheden af at gaa til en begrænset Ophævelse af den Lovbegrænsning af Arbejdstiden, som man tidligere havde indført, fordi man ellers ikke kunde faa udført alt det Arbejde, som var nødvendigt. Nu staar vi overfor — ikke Udtalelser om Mangel paa Arbejdsmød, men Tale om Foranstaltninger i Anledning af en aldeles utvivlsomt ganske ufrivillig Arbejdsløshed. Talen er nu ikke mere om større Produktion, men om, hvorvidt vi overhovedet vil være i Stand til at opretholde Produktionen her i Landet, hvorvidt det er muligt at skabe Produktion. Spørgsmaalet staar ikke om Udvidelse af Arbejdstiden, men Spørgsmaalet er, om Industrien overhovedet kan skaffe sine Arbejdere Arbejde. For mange Industrier staar det saaledes, at de, saa langt fra at trænge til mere end en 8 Timers Arbejdsdag, tværtimod ikke paa nogen Maade kan skaffe Arbejde 6 Gange 8 Timer om Ugen. Saa hurtigt skifter Billedet, og det skulde, haaber jeg, kunne paavirke den høje Rigs-

dag til ikke at leve i den Tro, at man overvinder Vanskelighederne i den Tid, hvori vi lever, ved moralsk-pædagogiske Slagord. De overvindes ved en nøje Overvejelse af deres Aarsager og ved, at man dristigt vælger de Midler, som er nødvendige i hvert enkelt Tilfælde. Denne Maksime har den højtærede Statsminister en Gang fastslaaet. Men det synes, som om denne Maksime, at man maa bekæmpe Tidens økonomiske Vanskeligheder, hver Gang de foreligger, med de Midler, som er nødvendige, er en Maksime, han ikke altid følger; nu og da følger han den, men til andre Tider ikke.

Den Kombination af to Lovforslag, saaledes som de her foreliggende, er ikke ukendt for den høje Rigsdag. Den forelaa i Begyndelsen af 1918. Da fremsattes paa samme Maade et Lovforslag om Statsstøtte til Iværksættelse af Arbejder og et Lovforslag om Arbejdsløshedsunderstøttelse. Det foreliggende Lovforslag om Iværksættelse af Arbejder er bygget ganske over det, som den Gang fremsattes og senere er blevet fornyet ved flere Lejligheder. Det vælger det samme Princip, som man den Gang efter store Overvejelser indenfor Ministeriet var gaaet ind paa, nemlig at et Rentetilskud var den rette Vej. Det kan kun glæde mig, at man bliver staaende ved den Type for Støtte til Arbejder, som vi tidligere foreslog og gennemførte, i øvrigt med fuld Tilslutning fra alle Sider. Der er imidlertid den Forskel mellem Forslaget den Gang og Forslaget nu, at i Januar 1918 ledsagedes Forslaget om Rentetilskud til Kommunerne af et allerede tilvejebragt Laan til Kommunerne paa 30 Mill. Kr., hvilket den Gang ansaas for nogenlunde passende. Denne Gang foreligger Laanet ikke, men den højtærede Regering erkender, at Laanet er saa nødvendigt, at man af den Grund er villig til at yde en Statsgaranti for Kommunernes Laan. Jeg vilde gerne spørge den højtærede Regering om, hvor langt Arbejdet med dette Laans Tilvejebringelse er fremskredt, hvilken Udsigt der er til at faa et saadant Laan, og paa hvilke Betingelser det kan ventes optaget. Jeg stiller dette Spørgsmaal, fordi jeg tror, at det under Hensyn til den Beslutning, vi skal tage